

REISIKINDLUSTUSE HEA TAVA

Reisikindlustuse hea tava on osa kindlustusteenuse heast tavast. Tava selgitab mõisteid, kindlustuslepingu tingimusi ja kindlustusandja praktikat nii, nagu on Eesti kindlustusvaldkonnas kombeks.

Hea tava aitab kliendil ja teistel hinnata kindlustusandja tegevust. Hea tava järgimine toetab üksteisemõistmist, ausat ja vaba konkurentsi ning kindlustussektori arengut ja head mainet.

Reisikindlustuse hea tava ei asenda kindlustuslepingu tingimusi. Kindlustusandja hüvitab kahju eelkõige kindlustuslepingu tingimuste järgi.

SISUKORD

1. Kindlustuslepingu sõlmimine	2
2. Reisikindlustus	3
3. Kindlustusvõtja ja kindlustatud isik	3
4. Ravikulukindlustus	3
5. Pagasikindlustus	6
6. Reisitõrkekindlustus	7
7. Kehtivusala	8
8. Kindlustussumma	9
9. Omavastutus	9
10. Kindlustusperiood	10
11. Ohutusnõuded	10
12. Kahju, mida tavaliselt ei hüvitata	10

1 KINDLUSTUSLEPINGU SÕLMIMINE

Kindlustusteenust osutades arvestab kindlustusandja, et klient ei pruugi teada kindlustamise üksikasju. Seetõttu jälgib kindlustusandja, et ta pakuks kliendi ootustele vastavat teenust.

Kindlustusandja selgitab välja kliendi kindlustushuvi ja nõudmised lepingule ning tutvustab talle lepingu tingimusi, et klient saaks teha teadliku otsuse, selgitades muu hulgas:

- mis on ja mis ei ole kindlustatud
- milliste sündmuste puhul kahju hüvitatakse ja milliste puhul mitte
- millises ulatuses kahju hüvitatakse
- millised on kliendi kohustused, et kindlustuskaitse oleks kehtiv

Kindlustusandja soovib enda pakutavate kindlustuslepingute hulgast sellist lepingut, mis vastab kliendi kindlustushuvile ja nõudmistele kõige paremini.

Kindlustusleping sõlmitakse tavaliselt kliendi esitatud andmete alusel. Kindlustusandja küsitud ja kliendi esitatud andmete alusel otsustab kindlustusandja, kas ta soovib vastavat riski kindlustada, ja määrab kindlustusmakse. Kui kliendi esitatud andmed ei ole tõesed, on kindlustusandjal õigus vähendada kindlustushüvitist või keelduda kahju hüvitamisest.

Kindlustusandja küsib kliendilt enne lepingu sõlmimist teavet oluliste asjaolude kohta, mille alusel hinnata kindlustusrisiki ja otsustada, kas leping sõlmida. Kindlustusandja eeldab, et klient esitab ka ilma kindlustusandja küsimiseta teabe, mille vastu kindlustusandjal on arusaadav huvi ja mis mõjutab oluliselt kindlustusandja otsust kindlustusleping sõlmida. Selline on näiteks teave reisimisel tavatust riskantselt tegevusest või keskkonnast, muu hulgas:

- *töö eriti ohtlikes ja rasketes oludes (kaevanduses, naftaplatformil, lennukis, laeval, turvatöötajana jms)*
- *viibimine sõjapiirkonnas või piirkonnas, kus äärmuslikud ilmaolud ei ole ootamatud*
- *eriti riskiohtliku hobi harrastamine (näiteks alpinism, benji-hüpe, auto- või motosport, mäesuusatamine radadeta nõlvadel, karestikusõit jms, vt täpsemalt p 4.3)*

Samuti eeldab kindlustusandja, et nõrga tervisega inimene küsib esmalt arsti hinnangut reisi tervisemõju kohta. Kui arst ei soovita reisi, kuid inimene otsustab sinna siiski minna, tuleb sellest kindlustusandjalt lepingu sõlmimisel teavitada.

Reisikindlustuse olemusest tingituna on oluline teave ka see, kui reis on juba alanud või ei alga Eestist või kindlustatu elukoht ei ole Eesti.

Kui kindlustusandja otsustab valetabe esitamise või teabe esitamata jätmise tõttu kindlustushüvitist vähendada, siis toimib ta järgmiselt: a) vähendab hüvitist proportsioonis, mis on võrdne kindlustusrisiki erinevusega; b) kui tõe ja täieliku teabe olemasolu korral ei oleks kindlustusandja vastavat riski üldse kindlustanud, siis keeldub ta kahju hüvitamast.

Kindlustusandja eeldab, et klient teavitab teda, kui kindlustuslepingu sõlmimisel antud teave ja kliendile teadaolevad riskiasjaolud muutuvad.

Klient on kohustatud teavitama kindlustusandjat kindlustuslepingu sõlmimisel küsitud teabe ja talle teadaolevate riskiasjaolude muutumisest. Kui klient jätab muutustest teavitamata, võib kindlustusandja vähendada hüvitist või keelduda kahju hüvitamisest.

Kui kindlustusandjale on reisikindlustuse lepingu sõlmimise viisi põhjal teada reisi täpne eesmärk, siis pakub ta sellist kindlustuslepingut, mis katab sellise eesmärgiga reisi tavalised riskid mõistlikus mahu.

Näiteks kui reisikindlustuse lepinguga koos broneeritakse kindlustusandja agendiks oleva reisibüroo vahendusel ka suusareis, siis pakub kindlustusandja kindlustuslepingut, mis katab tavalised sellise suusareisiga seotud kindlustatavad riskid.

2 REISIKINDLUSTUS

Reisikindlustus on eelkõige ootamatu ja vältimatu **ravikulu kindlustus** välisreisi ajal. Kindlustatakse inimese tervis, et hüvitada välismaal ilmneva tervisekahjustuse või tekkiva kehavigastuse ravikulu. Lisaks võib reisikindlustus hõlmata reisi kaasas olevate asjade kindlustust ehk **pagasikindlustust**, samuti reisi ärajäämisest või katkemisest tekkinud kulude kindlustust ehk **reisitõrke kindlustust**.

Reisikindlustus ei tähenda välismaal elava inimese tervisekindlustust. Reisikindlustus on mõeldud välisreisi ajaks. Reis on sõit välismaale ja tagasi koju pärast lühemat viibimist välisriigis.

Peale eelõeldu võib reisikindlustuse leping sisaldada vastutuskindlustuse kaitset, kindlustatu abistamise kulu hüvitamise kaitset jm. Neid lisakaitseid käesolev dokument ei käsitle.

3 KINDLUSTUSVÕTJA JA KINDLUSTATUD ISIK

Kindlustuslepingu sõlmib kindlustusvõtjana tavaliselt kindlustatav inimene ise, tema pereliige, temaga koos reisiv inimene, tema tööandja või keegi muu, kellel on kindlustushuvi. Tavaliselt eeldab kindlustusandja, et lepingut sõlmida soovival isikul on kindlustushuvi olemas.

Kindlustuslepingus on märgitud kindlustatud isik – inimene, kellega seotud kindlustusrisk on kindlustatud.

Tavaliselt on reisikindlustuse kindlustatud isikuks Eesti elukohaga inimene.

Elukoht on koht, kus inimene elab alaliselt või peamiselt. Elukohta peetakse alaliseks, kui on selge, et see on sisse seatud püsivaks kasutamiseks – vastandina tingimustele, millest on näha, et inimene kavatab jääda sellesse kohta elama lühikeseks ajaks.

Näiteks võib elukohariigi määramisel olla tähendus sellel, mis riigis on inimesel ravikindlustus või mis riigis on inimene olnud järjest 180 päeva või enam (arvestamata lühiajalisi eemalviibimisi).

Kui lepingut soovitakse sõlmida inimesele, kes elab välismaal või asub elama Eestisse, siis tuleb sellest kindlustusandjalt eraldi teavitada. Käesolev dokument ei käsitle selliste erandeid.

Kui kindlustusleping sõlmitakse vanemaealisele inimesele, võib kindlustusandja riskihindamise eesmärgil esitada lisaküsimusi ja otsustada saadud teabe põhjal, kas ja mis tingimustel kindlustusleping sõlmida. Tavaliselt ei olene ravikulukindlustuse kaitse ulatus kindlustatu vanusest.

4 RAVIKULUKINDLUSTUS

4.1 Kindlustusjuhtum

Ravikulukindlustust pakutakse enamasti loetletud riskide alusel. See tähendab, et kindlustuslepingus on loetelu ettenägematutest sündmusest, mida peetakse kindlustusjuhtumiks. Kindlustusandja hüvitab ainult kindlustusjuhtumi tõttu tekkinud kahju kindlustuslepingus kokkulepitud ulatuses.

Ravikulukindlustuse kindlustusjuhtum on kindlustatu haigestumine või haiguse ägenemine, samuti reisi ajal tekkiv tervisekahjustus või kehavigastus, millega kaasneb välismaal vältimatu arstiabi vajadus või inimese surm.

Haigus on organismi normaalse elutegevuse häire.

Arstiabi on arsti antav või ettekirjutatav ravi. Ravi tähendab inimese tervise taastamiseks või vaevuste vähendamiseks rakendatavaid menetlusi, mis põhinevad tõendus põhisel meditsiinil.

Arstiabi vajadus on vältimatu, kui ravi on vaja kohe, s.t kui ravi edasilükkamise või ravimata jätmise korral on arsti hinnangul tegelik oht, et inimese vaevused suurenevad, tervises seisund halveneb, haigus ägeneb, inimene sureb või tekib püsiv tervisekahjustus, hilisem ravi on tulemuseta või vältab taastumine märkimisväärselt kauem. Samuti on ravi vältimatu, kui kohese abita peab inimene taluma ebamõistlikku valu ja kannatusi.

Ettenägematu on sündmus, mille toimumist või millest tingitud kahju ei saa klient mõjutada ja mille toimumine kindlustusperioodil on kliendile ootamatu.

Järgmised näited aitavad selgitada, kas tegu on ettenägematu sündmusega.

- *Kui regulaarselt ravimeid tarvitaval inimesel saavad reisi ajal ravimid otsa, ei ole see ettenägematu.*
- *Kui inimesel on enne reisi diagnoositud haigus, mis süveneb või ilmneb juhul, kui ta ei järgi ravirežiimi – näiteks jätab ravimid võtmata või tarvitab alkoholi –, ei ole sel põhjusel haigestumine ootamatu.*
- *Kui sünnitus algab tavaliseks peetaval ajal, ei ole sünnitusabi vajadus ootamatu. Kindlustuslepingu tingimustes on tavaliselt kirjas aeg, millest alates ei ole rasedusega ja sünnitusest johtuva arstiabi vajadusega seotud kulu kindlustatud.*
- *Kui inimene saab tervisekahjustuse näiteks poksimatšis, ei ole see ettenägematu.*
- *Kui ägeneb varem ilmnenu haigus, mille puhul on reisimine või tegevus reisi ajal meditsiiniliselt vastunäidustatud, ei ole see ettenägematu.*
- *Kui inimene läheb reisile riiki, kuhu maailma terviseorganisatsiooni seireandmete põhjal ei ole lubatud reisida (vt [terviseameti kodulehte](#)), või ta ei järgi [terviseameti vaktsineerimissoovitusi](#) ning haigestub haigusse, mille tõttu keeld või soovitus on kehtestatud, ei ole haigestumine ettenägematu.*

4.2 Hüvitav kahju

Ravikulukindlustuse alusel hüvitatakse kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkiv mõistlik vähim kulu järgmistel juhtudel:

- vältimatu arstiabi välismaal, sh näiteks visiiditasu, voodipäevatasu, tasu meditsiiniliste uuringute ja teenuste, arsti kirjutatud retseptiravimite ja kohe vajalike meditsiiniliste abivahendite eest
- vältimatu arstiabiga seotud lisatransport
- kindlustatu Eestisse transportimine
- kindlustatu saatja reisimine ja majutus
- kindlustatu surma korral matused välismaal või põrmu Eestisse toimetamine

Kindlustusjuhtumi ja hüvitatava kahju selgitusele tuginedes ei hüvitata tavaliselt näiteks järgmisi kuluartikleid:

- alternatiivmeditsiin, toidulisandid, vitamiinid, vabamüügi ravimid, toidurikastajad, homöopaatilised vahendid
- taastusravi ja rehabilitatsioon
- meditsiinilised abivahendid, mida ei ole kohe vältimatult tarvis

Näiteks protees, kuulmisaparaat, prillid, ratastool jms, mille puhul on mõistlik, et need hangitakse koduriigist. Vältimatuse üle otsustades lähtutakse ülal esitatud vältimatu arstiabi selgitusest.

- transport, päästmine ja otsimine, kui see ei ole tingitud mõõdukooskõlalise arstiabi vajadusest

Näiteks kui reisiseltskond satub mägedes laviiniohtu, aga nad päästetakse enne kehavigastuse saamist, siis ei hüvitata päästekulu ravikulukindlustuse arvel, sest ravikulu ei ole tekkinud. Kui sama näite puhul on ravikuluks vaid arstliku läbivaatuse kulu, siis ei hüvitata transpordikulu.

- hambaravi, v.a vältimatu ravi

Vt ka punkt 12.

4.3 Riskiohtlik tegevus reisi ajal

Teatud tegevuste käigus toimunud ravikulukindlustuse juhtumi puhul ei hüvita kindlustusandja tavaliselt kahju või hüvitab selle üksnes juhul, kui lepingut sõlmides on selles eraldi kokku lepitud.

Tavaliselt ei ole kindlustusjuhtumiks kehavigastus või tervisekahjustus, mis saadi näiteks:

- kriisipiirkonnas töötades või sõjategevuses osaledes
- vee all, laeval, lennukil, naftaplatvormil või kaevanduses töötades
- pääste-, turva- või meditsiinitöötajana töötades
- purilennukiga või kuumaõhupalliga sõites
- kontaktse võitlusspordiga tegeldes
- *benji*- või langevarjuhüppel
- sukeldudes sügavamale kui 30 meetrit
- auto-, moto- ja veemotosporti harrastades
- kärestikusõitu harrastades
- alpinismi ja mägironimist harrastades
- parkuurides
- suusatades radadeta nõlvadel

Tavaliselt ei ole ilma kindlustuspoliisil märgitud erikokkuleppeta kindlustusjuhtumiks kehavigastus või tervisekahjustus, mis saadi näiteks:

- töötades ehitusel, autojuhina, metsatööl, põllutööl, töötlevas tööstuses töölisena, koduabilisena, lapsehoidjana, hotelliteenindajana
- mis tahes ala treenimisel või võistlemisel võitlusspordi tasemel

Võistlussport on tervise- või rahvaspordi vastand. Tervisesport on sportimine enese vormis hoidmiseks. Võistlusspordiks ei peeta osalemist rahvaspordivõistlustel, kus saab osaleda iga huviline.

- kõrbes, džunglis, metsikus või asustamata piirkonnas
- mägimatkal
- mäesuusatamisel või lumelauaga märgistatud radadel sõitmisel
- hobisukeldumisel kuni 30 meetri sügavuseni
- purjetamisel, laine- või purjelauaga sõitmisel
- ratsutamisel, rulluisutamisel
- jalgratta- või pallimängutreeningul asjaarmastajana

Ülal esitatu ei ole ammendav loetelu, vaid need on näidismekirjad. Reisiaegse tegevuse ohtlikkust tuleb võrrelda siin esitatuga.

Kui reisijal on plaan tegeleda mõne ülal nimetatud või sarnase tegevusega, siis tuleb sellest kindlustusandjale enne lepingu sõlmimist teada anda.

5 PAGASIKINDLUSTUS

Reisikindlustuses sisalduva pagasikindlustuse mõte on pakkuda kaitset eelkõige reisile eriomaste pagasiga seotud riskide kaitseks olukordades, kus pagas ei saa olla kindlustatu valduses. Eelkõige näiteks juhtudel, kui pagas läheb kaotsi, kahjustub või hilineb transpordi- või majutusettevõtte valduses.

Reisikindlustuses olev pagasikindlustus ei asenda asjade kindlustust, mis katab asjade kaotsimineku, hävimise või kahjustumise tavalise välismaal kasutamise käigus.

Näiteks ei ole arvuti mahakukkumise risk midagi reisile eriomast, s.t selliste riskide vastu peaks kaitset pakkuma varakindlustus, mis kehtib ka Eestis.

Pagasikindlustus ei sisaldu kõikides reisikindlustuses. Pagasikindlustuse kaitse peab olema eraldi kokku lepitud.

5.1 Kindlustatud ese

Kindlustatud on reisil kaasas olevad isiklikuks kasutuseks olevad tarbeesemed, mida inimene kannab endaga kaasas.

Isiklikuks kasutuseks olevad tarbeesemed on tavalise inimese igapäevaelus tarvilikud esemed, mida inimene ise reisi ajal kasutab. Samuti on kindlustatud pagasis veetavad tavalised kingitused.

Seetõttu ei ole pagasikindlustuse hulgas kindlustatud näiteks taimed, toiduained, joogid, sigaretid, raha, pangakaardid, dokumendid, käsikirjad, joonised, mudelid, väärtpaberid, info, laskemoon, lõhkeained, mootorsõidukid, muusikariistad, tööriistad, antiikesemed, kunst, müügiks transporditavad esemed.

Tavaliselt on pagasikindlustusega kindlustatud reisil kaasas olevad sportimis- ja harrastusvahendid.

Võttes arvesse ka pagasikindlustuse olemust, tavalisi ohutusnõudeid ning kindlustusjuhtumi kirjeldust, ei ole pagasikindlustuse hulgas kindlustatud esemed, mis võivad reisil lihtsasti puruneda või kaotsi minna: prillid, päikesesprillid, mobiiltelefon ja teised nutiseadmed.

5.2 Kindlustusjuhtum

Pagasikindlustust pakutakse enamasti loetletud riskide alusel. See tähendab, et kindlustuslepingus on loetelu äkilistest ja ettenägematutest sündmusest, mida peetakse kindlustusjuhtumiks. Kindlustusandja hüvitab vaid kindlustusjuhtumi tõttu tekkinud kahju kindlustuslepingus kokkulepitud ulatuses.

Pagasikindlustus hõlmab tavaliselt kindlustatud eseme:

- kaotsiminekut, sh vargust ja röövimist. Kindlustusjuhtum ei ole kindlustatud eseme kaotamine ajal, kui see oli kindlustatu valduses
- kahjustumist või hävimist, kui kindlustatud ese oli antud transpordi- või majutusettevõtte järelevalve alla
- hilinemist välisriigi siht- või ümberistumispunkti enam kui neli tundi

Äkiline ja ettenägematu on sündmus, mis toimub kiiresti ehk äkiliselt, mille toimumist või millest tingitud kahju ei saa klient mõjutada ja mille toimumine kindlustusperioodil on kliendile ootamatu.

Järgmised näited aitavad selgitada, kas tegu on ettenägematu sündmusega.

- *Kui kohver saab transportimisel kriimustada, on see loomulik kulumine, mitte äkilise ega ettenägematu sündmuse tõttu tekkinud kahju. Sama kehtib rõivaste, spordivahendite jms tavalise kulumise kohta.*
- *Kui inimene pakib reisil ostetud veini kohvrisse nii, et see seal puruneb, ei ole see ettenägematu, sest on üldteada, et reisi ajal võib kohver saada lööke, mille tagajärjel veinipudel puruneb.*
- *Kui inimene jätab fotokaamera järelevalveta, ei ole selle varastamine ootamatu.*

5.3 Hüvitatav kahju

Reisikindlustuse lepingu alusel hüvitab kindlustusandja kahju, mis tekib juhul, kui kindlustatud ese läheb kindlustusjuhtumi tagajärjel kaotsi, hävib või kahjustub.

Kindlustatud eseme kaotsimineku või hävimise korral hüvitab kindlustusandja eseme turuväärtuse. Eseme kahjustumise korral hüvitab kindlustusandja eseme parandamise põhjendatud ja mõistliku kulu.

Pagasi hilineamise korral hüvitab kindlustusandja vähima mõistliku kulu, et kindlustatu saaks soetada või rentida kohe vajalikke esemeid, mis kuuluvad kindlustatud esemete hulka.

Näiteks hüvitatakse kohe vajalike hügieenitarvete ja kohalikule kliimale vastavate hädavajalike riiete soetamise kulu, mis tehti enne pagasi tagasisaamist.

Kindlustusjuhtumi ja hüvitatava kahju olemuse tõttu ei hüvitata tavaliselt näiteks:

- sülearvuti varguse tõttu tekkinud kahju, kui sülearvuti oli jäetud lahtise aknaga hotellituppa
- kriime, plekke ja muid transpordil tekkivaid tavalise kulumise kahjustusi kohvril
- päikesepriilide kaotsimineku kahju
- tahvelarvuti või fotoaparaadi mahakukkumise tõttu tekkinud kahju
- ebaseadusliku asja kaotsimineku, kahjustumise või hävimise kahju
- pagasis oleva vedeliku väljavoolamise, asja sulamise vms tõttu tekkinud kahju
- seente, putukate või loomade tekitatud kahju

Vt ka punkti 12.

6 REISITÕRKEKINDLUSTUS

Reisitõrkekindlustusega kindlustatakse lisakulu, mida kindlustatu peab kindlustusjuhtumi tõttu kandma, samuti juba tehtud kulud reisile, mida ei saa kindlustusjuhtumi tõttu kasutada.

Reisitõrkekindlustus ei sisaldu kõikides reisikindlustustes. Reisitõrkekindlustuse kaitse tuleb eraldi kokku leppida.

6.1 Kindlustusjuhtum

Reisitõrkekindlustust pakutakse enamasti loetletud riskide alusel. See tähendab, et kindlustuslepingus loetletakse ettenägematud sündmused, mida peetakse kindlustusjuhtumiks. Kindlustusandja hüvitab vaid kindlustusjuhtumi tõttu tekkinud kahju kindlustuslepingus kokkulepitud ulatuses.

Reisitõrkekindlustuse kindlustusjuhtumid on tavaliselt:

- reisi katkemine või ärajäämine, kui kindlustatu, tema lähedase või reisikaaslase haigestumise, õnnetusjuhtumi või surma tõttu ei ole mõistlikult võimalik reisile minna või reisi jätkata
- hilineamine, mis on põhjustatud liinitranspordi hilineemisest või mitteväljumisest halbade ilmaolude, tehnilise rikke või liiklusõnnetuse tõttu

Arvestada tuleb, et ilma erikokkuleppeta ei hõlma reisitõrkekindlustus tavaliselt reisi hilinemist, katkemist või ärajäämist loodusõnnetuse tõttu. Loodusõnnetus on üleujutus, keeristorm, orkaan, vulkaanipurse, maavärin, kuumalaine, maalihe, metsatulekahju.

- kindlustatu või tema lähedase sattumine kindlustustingimustes kirjeldatud õnnetuse või kuriteo ohvriks nii, et kindlustatu peab reisi ära jätma või katkestama

Erikokkuleppel võib kindlustusjuhtumiks olla näiteks ka reisi katkemine või ärajäämine loodusõnnetuse, reisi eesmärgiks oleva sündmuse ärajäämise, transpordiettevõtte pankroti või sihtriigis toimunud terroriakti tõttu.

Ettenägematu on sündmus, mille toimumist või millest tingitud kahju ei saa klient mõjutada ja mille toimumine kindlustusperioodil on talle ootamatu.

Järgmised näited aitavad selgitada, kas tegu on ettenägematu sündmusega.

- *Kui inimene haigestub ja sölmib pärast seda reisikindlustuse lepingu, siis ei ole sama haiguse diagnoosimine kindlustusperioodi jooksul ettenägematu sündmus.*
- *Kui inimene broneerib endale ise lennupiletid, arvestamata seejuures mõistliku ajaga ühelt lennult teisele jõudmiseks, siis ei ole jätkulennust mahajäämine ettenägematu. Kui reisil kasutatakse jätkutransporti, tuleb reis kavandada mõistliku ajavaruga, sh arvestades reisijate vanusest ja tervisest tingitud liikumiskiirust. Ei ole mõistlik arvestada üksnes lennujaama avaldatud vähima ümberistumise ajaga. Liikluse, ilmaolude, rahvarohkuse või reisija enda tõttu võib järgmisele sõidukile jõudmine võtta kauem aega.*
- *Kui autosõitu lennujaama alustatakse ilma, et hinnataks mõistlikku aega lennujaama jõudmiseks, rendiauto tagastamiseks jms vajalikeks toiminguteks, siis ei ole lennust mahajäämine ootamatu.*

6.2 Hüvitatav kahju

Hüvitatav kahju oleneb enamasti sellest, kas reis on juba alanud.

Kui kindlustatu on juba reisil, hüvitab kindlustusandja kindlustusjuhtumist tingitud reisirõrke korral mõistliku lisakulu majutusele ja transpordile reisi jätkamiseks või koduriiki tagasipöördumiseks.

Kui reis ei ole veel alanud, hüvitab kindlustusandja kindlustusjuhtumist tingitud reisi ärajäämise korral kasutamata jäänud majutus- ja transporditeenuse maksumuse, mida kindlustatu ei saa tagasi reisisiteenuse pakkujalt. Kui kindlustusjuhtum toimub 24 tunni jooksul pärast reisi algust, siis hüvitatakse ka juba tehtud kulud transpordile ja majutusele, mida ei saa kindlustusjuhtumi tõttu kasutada.

Hüvitatava kahju alla kuulub näiteks kogu reisipaketi eest tasutud või tasumisele kuuluv summa, kui kindlustusjuhtumi tõttu ei ole võimalik reisile minna.

Samuti kuulub hüvitatava kahju alla näiteks broneeringutasu, mida tuleb kanda ka siis, kui broneeringut ei kasutata.

Hüvitavate kulude hulka ei kuulu näiteks arvestatud kulu söögile ja joogile, reisi broneerimisele ja korraldamisele, viisale.

Vt ka punkti 12.

7 KEHTIVUSALA

Kindlustuskaitse kehtib kindlustuslepingus märgitud territooriumil.

Lepingu sõlmimisel pakub kindlustusandja tavaliselt võimalust valida vähemalt alljärgnevate kehtivusalade vahel.

- Euroopa. Kindlustuskaitse kehtib Euroopa geograafilistes piirides.

Riikides, mille territoorium paikneb nii Euroopa geograafilistes piirides kui ka väljaspool, kehtib kindlustus tavaliselt üksnes Euroopa geograafilistes piirides.

- Kogu maailm. Kindlustuskaitse kehtib eranditeta kogu Maal.

Kui kindlustusandja kasutab muid valikuid, siis tavaliselt määratakse kehtivusala kindlustuslepingu dokumentides riikide kaupa.

Ravikulukindlustus ja pagasikindlustus ei kehti Eestis ega kannatanu muus elukohariigis.

Ravikulukindlustuse juhtumiga peab kaasnema vajadus vältimatu arstiabi järele või inimese surm välismaal. Ka pagasikindlustuse juhtum peab olema toimunud välismaal või enne, kui pagas kodumaal transpordiettevõttelt kätte saadakse.

8 KINDLUSTUSSUMMA

Kindlustussumma on maksimaalne rahasumma, mille kindlustusandja kindlustusjuhtumi korral välja maksab. Kindlustusandja ei ole kohustatud hüvitama rohkem, kui oli tekkinud kahju.

Kindlustussumma peaks katma mõistliku võimaliku kahju. Seetõttu pakub kindlustusandja lepingut sõlmides ravikulukindlustuse kindlustussummaks vähemalt 50 000 eurot, kui kindlustus kehtib Euroopas või tavalistes Euroopa-lähedastes turismipiirkondades. Kui kindlustus kehtib ka näiteks Ameerikas, Aasias või Austraalias, pakub kindlustusandja kindlustussummaks vähemalt 100 000 eurot.

Pagasikindlustuse ja reisitörkekindlustuse kindlustussummat kokku leppides eeldab kindlustusandja, et kindlustusvõtja hindab ise oma pagasi väärtust ja reisikulu. Kindlustussumma ettepaneku teeb kindlustusandja valikute hulgast kindlustusvõtja.

Lisaks valitud kindlustusvariandi üldisele kindlustussummale võib kindlustusandja rakendada kindlustussumma lisapiiranguid ravi liigi, eseme grupi vms alusel. Näiteks on tavaline, et üldisest väiksemat kindlustussummat rakendatakse järgmiste kulude hüvitamisel:

- hambaravi
- matused
- meditsiinitransport
- kadunud, hävinud või kahjustatud ese, näiteks hüvitis ühe hävinud asja eest on kuni pool kogu pagasikindlustuse kindlustussummast
- reisidokumendi asendamine
- asendusesemete soetamine pagasi hilinemise korral

Kõik kindlustussummad, sh summa piirangud, on märgitud kindlustuspoliisil või on poliisil viide võimalikele piirangutele koos viitega kliendile lihtsalt leitavale ülevaatlikule teabele nende piirangute kohta.

Tavaliselt väheneb kindlustussumma väljamakstud hüvitise võrra.

Näiteks kui pagasikindlustuse kindlustussumma on 5000 eurot ja samal reisil toimub mitu kindlustusjuhtumit – ühe pagasivarguse kahju on 4000 eurot ja teise kahju 2000 eurot –, hüvitatakse kahju kokku kuni 5000 euro ulatuses.

Ravikulukindlustuse hüvitis võib kindlustuslepingus olla piiratud peale summa ka ravipäevadega. Näiteks võib lepingus olla kokku lepitud, et hüvitatakse kuni 60-päevase ravi kulu.

Piirangust olenemata on kindlustatu kohustatud kahju vähendama. Kannatanu peab võimaluste piires püüdma kahju ära hoida ja seda vähendada, järgides seejuures kindlustusandja juhiseid. Kui asjaolud võimaldavad, peab kindlustusvõtja kindlustusandjalt selliseid juhiseid küsima.

Näiteks kui inimese tervislik seisund võimaldab teda transportida koduriiki, siis peab kindlustusandja hüvitama ravikulu välismaal vaid ajani, kui inimest oleks saanud kodumaale toimetada.

Eri kindlustusvariantide kindlustussummad liidetakse.

Näiteks kui pagasikindlustuse kindlustussumma on 5000 eurot ja ravikulukindlustuse kindlustussumma on 100 000 eurot, siis on suurim hüvitis ühe juhtumi kahjude hüvitamiseks kokku 105 000 eurot, millest kuni 5000 on pagasi hävimise kahju ja 100 000 ravikulu kandmise kahju.

9 OMAVASTUTUS

Omastutus on osa kahjust, mis jääb kindlustusjuhtumi korral kliendi enda kanda. Omastutus on määratud kindla summana või protsendina kahju suurusest. Tavaliselt on omastutus määratud ühe kindlustusjuhtumi kohta.

Reisikindlustuse leping võib olla sõlmitud ka nii, et kannatanu omastutust ei ole.

Kui omastutuses on kokku lepitud, siis on omastutuse summa näidatud kindlustuspoliisil.

10 KINDLUSTUSPERIOOD

Kindlustus kehtib vaid kindlustuspoliisile märgitud kindlustusperioodi jooksul, s.t kindlustusjuhtum peab olema toimunud kindlustusperioodil.

Reisitörkekindlustuse kindlustusperiood algab tavaliselt 72 tunni möödudes kindlustuslepingu sõlmimisest. Mõistlik on sõlmida reisitörkekindlustusega kindlustusleping kohe pärast reisilepingu sõlmimist või esimest broneeringut.

Reisikindlustuse lepingut saab tavaliselt sõlmida üheks kindlaks reisiks või siis kogu aastaks, nii et kindlustatud on kõik reisid aasta jooksul – seda nimetatakse korduvreisikindlustuseks. Korduvreisikindlustuse puhul tuleb arvestada, et kindlustuskaitse kehtib lepingus märgitud päevade arvu jooksul alates reisi algusest.

Näiteks on sõlmitud korduvreisikindlustuse leping kindlustusperioodiga 01.01.2018–31.12.2018 ja selles on kokku lepitud, et kindlustus kehtib iga reisi algusest 21 päeva jooksul. Kui reis algas näiteks 12. jaanuaril ja inimene haigestub reisil 18. jaanuaril, siis on tegu ravikulukindlustuse juhtumiga. Kui aga sama näite puhul haigestub inimene 6. veebruaril, ei ole tegu kindlustusjuhtumiga, sest reisi algusest on möödunud üle 21 päeva ning sel ajal kindlustus enam ei kehti.

11 OHUTUSNÕUDED

Kliendil on kohustus järgida lepingus kokku lepitud ohutusnõudeid. Reisimisel on tavalised näiteks järgmised ohutusnõuded:

- kindlustatu peab oma seisundis ja tegevuses arvestama olusid ja tavalisi käitumisnorme

Kui väsimus ei luba olukorda täpselt hinnata ja selles kohaselt käituda, tuleb leida võimalus ohutult välja puhata.

Ohuolukorras (tänavarahutus vms) tuleb teha kõik mõistlikult võimalik ohust pääsemiseks.

Enne kui oma osavus ja julgus proovile panna, tuleb hinnata oma võimet sooritada ülesanne end vigastamata.

Mopeedi, jalgratta või rulluiskudega sõites ja mäesuusatamisel tuleb kanda kiivrit.

- oma asju tuleb hoida mõistlikul viisil

Näiteks ei tohi väärtuslikke asju jätta järelevalveta, nii et need on varastele lihtsalt kättesaadavad või võivad üldisi olusid arvestades kaotsi minna.

- asjad tuleb pakkida viisil, et need ei purune ega kahjusta teisi asju pagasis, arvestades tavalist pagasi käitlemist
- tuleb täita arsti, reisikorraldaja, politsei jt juhiseid
- tuleb järgida riigi ja teiste kohaseid soovitusi, sh näiteks terviseameti soovitusi vaktsineerimise kohta

Kui klient ei täida ohutusnõudeid ja sellel täitmata jätmisel on seos kahju toimumise või kahju suurusega, siis on kindlustusandjal õigus vähendada kindlustushüvitist või keelduda kahju hüvitamisest.

12 KAHJU, MIDA TAVALISELT EI HÜVITATA

Kahju, mida ei hüvitata, on märgitud kindlustuslepingus. Tavaliselt ei hüvitata näiteks:

- kahju, mis ei ole tekkinud kindlustusjuhtumi tagajärjel
- kahju osa, mis on tekkinud ohutusnõuete täitmata jätmise tõttu
- kahju, mis on tekkinud kliendi tahtluse või raske hooletuse tõttu
- kindlustussummat ületavat kahju osa
- omavastutuse osa tekkinud kahjust

- kahju, mille hüvitamist saab lepingu alusel nõuda teiselt isikult

Näiteks kui transpordiettevõtte vastutab tekkinud kahju eest, siis on kannatanul kohustus nõuda kahju hüvitamist transpordiettevõtelt ja selle võrra on kindlustusandja hüvitamiskohustus väiksem.

- kahju, mis tuleb hüvitada kohustusliku või sundkindlustuse alusel
- kahju seoses psühhiaatriliste haiguste – näiteks depressiooni, skisofreenia, ärevushäirete, psühhooosi, sõltuvushäirete, söömishäirete – raviga
- kahju, mis tekkis seoses tuumaenergia kasutamisega
- kahju, mis tekkis seoses epideemiaga, ametivõimude tegevusega, terrorismi, sõja, kodusõja, invasiooniga, mis tahes relvakokkupõrkega, massilise korratuse, siserahutuse, revolutsiooni, riigipöörde, streigi, konfiskeerimise, arestimise või töösuluga
- reisitõrkekindlustuse kahju, mis tekkis loodusõnnetuse tõttu
- alkoholi, ravimite vm ainete üledoosist või narkootiliste ainete kasutamisest tekkinud kahju
- teatud tegevuste käigus toimunud ravikulukindlustuse juhtumi kahju, kui selles ei lepitud lepingut sõlmides eraldi kokku, vt p 4.3
- mittevaralist kahju
- kahju, mis tekib sellest, et reisikorraldaja, transpordiettevõtte või majutusettevõtte lõpetab tegevuse või ei täida lepingut kokkulepitut

Näiteks kui reisikorraldaja lõpetab enne reisi pankroti tõttu tegevuse, siis ei hüvita kindlustusandja ärajäänud reisi kulu. Samuti ei hüvita kindlustusandja kahju, mis tekib siis, kui reisi vahendaja võtab raha reisi eest vastu, kuid jätab reisi vahendamata.

- kulu auto ja muude asjade kodumaale tagasitoimetamiseks

Näiteks kui kindlustatu läheb autoreisile ja haigestub reisi ajal nii, et ta ei saa autoga kodumaale tagasi pöörduda, siis ei hüvitata auto kodumaale toimetamise kulu.

- muud kahju, mis tekkis sellest, et kannatanu ei ole järginud kahju vähendamise kohustust

Näiteks kui kindlustatul on võimalik esitada raviautuses Euroopa ravikindlustuskaart, kuid ta teadlikult ei esita seda ning seetõttu oleks kindlustusandja sunnitud kandma suuremat ravikulu, ei pea kindlustusandja seda hüvitama.

Näiteks kui kannatanul on võimalik kodumaale tagasi pöörduda ning see on asjaolusid arvestades mõistlik, kuid kannatanu keeldub sellest ja jätkab ravi välismaal, siis ei pea kindlustusandja kandma suuremat ravikulu.